

Trommelvliesbuisjes

Jaarlijks krijgen meer dan 50.000 kinderen trommelvliesbuisjes. De folder *Trommelvliesbuisjes; opereren of afwachten?* maakt ouders er op attent dat zij in veel gevallen hun kind een operatie kunnen besparen door rustig af te wachten. De tekst van de folder:

Opereren of afwachten?

De meeste kinderen maken voordat zij vier jaar zijn een periode door waarin zij vocht of slijm achter het trommelvlies hebben. Veel kinderen ondervinden daar nauwelijks last van. Vaak wordt pas bij een gehoortest op het consultatiebureau of bij de schoolarts ontdekt dat er iets aan de hand is. Tot voor kort kregen veel kinderen trommelvliesbuisjes wanneer er vocht achter hun trommelvlies werd geconstateerd. Tegenwoordig wordt daar minder snel toe besloten omdat is gebleken dat het vocht vaak spontaan verdwijnt en het gehoor dus vanzelf beter wordt.

Trommelvlies

Tussen de gehoorgang en de middenoorholte zit het trommelvlies. De middenoorholte staat weer in verbinding met de neus-keelholte via de buis van Eustachius. Wanneer deze buis verstopt raakt, kan vocht in de middenoorholte ontstaan dat achter het trommelvlies blijft zitten. Het trommelvlies kan door het vocht niet goed meetrillen met de geluidsgolven die via het oor worden opgevangen. Het gevolg is dat het kind daardoor minder hoort. Vocht of slijm achter het trommelvlies wordt 'otitis media met effusie' of 'slijm-oren' genoemd. Een kind met slijm-oren heeft doorgaans geen pijn. Heeft een kind wél oorpijn en wellicht ook koorts, dan is het verstandig de huisarts om raad te vragen. Kinderen die vaak verkouden zijn, hebben een verhoogde kans op het ontstaan van slijm-oren.

Slechthorendheid

Wanneer een kind niet goed hoort, is het verstandig om eerst de huisarts te raadplegen en niet meteen naar een KNO-arts te gaan. Als blijkt dat de slechthorendheid het gevolg is van vocht achter het trommelvlies, zal een huisarts doorgaans adviseren om drie tot zes maanden rustig af te wachten of het vocht vanzelf verdwijnt. Zit er dan nog steeds vocht in beide oortjes en zijn er duidelijke klachten, dan is doorverwijzing naar een KNO-arts gewenst.

Buisjes

Het plaatsen van trommelvliesbuisjes is een operatie die onder narcose wordt uitgevoerd. Tijdens de operatie maakt de KNO-arts een sneetje in het trommelvlies. Daarna wordt het vocht weggezogen en wordt een buisje, dat lijkt op een klein boordeknoopje, in het trommelvlies geplaatst. Het resultaat is dat het kind beter hoort. De trommelvliesbuisjes blijven gemiddeld zo'n zes maanden zitten en vallen er na verloop van tijd vanzelf uit. Helaas komt de kwaal dan bij ongeveer de helft van de kinderen weer terug.

Taalontwikkeling

Het plaatsen van trommelvliesbuisjes om te voorkomen dat het kind later taal-, lees- en spellingsproblemen krijgt, is overbodig. Gebleken is dat kinderen mét buisjes geen betere taal-, lees- en spellingsvaardigheid ontwikkelen dan kinderen met slijmoren die niet zijn geopereerd. Daarom nemen ook KNO-artsen steeds vaker een afwachtende houding aan.

Belangrijk om te weten

- Vier van de vijf kinderen in Nederland hebben voor hun vierde levensjaar één of meerdere keren slijm-oren gehad. Bij driekwart van de kinderen is binnen zes maanden het vocht verdwenen.
- Kinderen die maar in één oor vocht achter het trommelvlies hebben, hoeven meestal niet te worden behandeld als zij goed horen met het andere oor.
- Behandeling met antibiotica is alleen zinvol als een oorontsteking de (mede-)veroorzaker is van het vocht achter het trommelvlies.
- Het verwijderen van de neusamandel is voor de behandeling van slijm-oren lang niet altijd noodzakelijk.
- Het verwijderen van de keelamandelen is voor de behandeling van slijmoren absoluut niet zinvol als er geen keelklachten zijn.
- Het doorprikken van het trommelvlies is bij slijm-oren niet zinvol, omdat het vocht meestal weer snel terugkomt.

Wel of geen operatie?

Het zijn de ouders die uiteindelijk beslissen of zij hun kind al dan niet laten opereren. Trommelvliesbuisjes maken wel een eind aan de slechthorendheid, als deze het gevolg is van vocht achter het trommelvlies, maar brengen helaas geen genezing. Vaak is het wijs gewoon af te wachten en regelmatig voor controle naar de huisarts te gaan. Het bespaart veel kinderen een operatie. Afwachten is niet altijd eenvoudig. De drang tot actie wordt groter naarmate de zorgen over een kind toenemen. Indien bij kinderen met gedrags- en leerproblemen vocht achter het trommelvlies wordt geconstateerd, ontstaat al snel de hoop dat buisjes een einde zullen maken aan alle problemen. Gedrags- en leerproblemen hebben doorgaans echter diverse oorzaken die zelden eenvoudig met een operatie zijn op te lossen.

Bij de besluitvorming 'wel of niet opereren' moet worden meegewogen dat juist deze kinderen heftig kunnen reageren op een operatie en een narcose. Bij kinderen kan een ziekenhuiservaring op zich leiden tot gedragsproblemen.

Kindgericht

Informeel bij doorverwijzing naar een KNO-arts altijd eerst of het ziekenhuis waaraan deze specialist is verbonden, kindgericht is.

In een kindgericht ziekenhuis:

- blijft het kind enkele uren en mag het daarna weer naar huis;
- zijn ouders welkom om bij het kind te blijven;
- mogen ouders aanwezig zijn als het kind onder narcose wordt gebracht;
- mogen ouders aanwezig zijn op de uitslaapkamer als het kind bijkomt uit de narcose;
- worden kinderen nooit samen met volwassen patiënten verpleegd;
- worden kinderen verpleegd door kinderverpleegkundigen;
- ligt het kind op een kinderafdeling;
- wordt het kind enige tijd vóór de opname verwacht op het anesthesiespreekuur (voor onderzoek en informatie).